

Verdieping - de Omgevingsvisie binnen de Omgevingswet

Met de Omgevingswet wordt een integrale benadering van de (fysieke) leefomgeving nagestreefd, waarbij naast fysieke elementen, ook functionele, economische en zeker ook sociale aspecten een rol spelen. Daarnaast zijn thema's als gezondheid, duurzaamheid, milieu, energie en klimaat van belang, deze vormen de basisvoorwaarden voor een aangenaam en gezond woon-, leef-, verpoos- en ondernemingsklimaat in onze gemeenten.

De Omgevingswet biedt meer mogelijkheden dan de huidige Wet ruimtelijke ordening om deze integraliteit ook daadwerkelijk op een efficiënte en effectieve manier te bereiken en dit door te laten werken in keuze- en afwegingsprocessen. Een Omgevingsvisie vormt daarvoor een belangrijk instrument. De Omgevingsvisie helpt de gemeente om keuzes te maken, prioriteiten te stellen, ambities te verwezenlijken door gericht investeringen te doen. Doordat het een belangrijk kader vormt voor initiatieven, geeft het duidelijkheid aan burgers en zorgt het voor versnelling in planprocessen. Wanneer een initiatief niet past in het Omgevingsplan (vervanger van het bestemmingsplan binnen de Omgevingswet), dan gebruikt het College van Burgemeester en Wethouders de Omgevingsvisie (in combinatie met thematische-/gebiedsgerichte programma's en wettelijke normen) als kader bij de afweging van de vraag of het initiatief passend is binnen de ambities en doelen voor de gemeente en voor het betreffende gebied. Deze afweging moet binnen 8 weken gemaakt worden. Dat betekent dat de Omgevingsvisie goede handvatten voor die afweging moet bieden en dat deze goed moet aansluiten op wat in de samenleving speelt. Als inspiratiebron draagt de Omgevingsvisie er vervolgens ook toe bij dat initiatieven ontplooid worden op de juiste manier, ondersteunend aan de (breed gedragen) ambities. Het vormt het afsprakenkader en de besprekingsagenda, de basis van een structureel proces van samenwerking met stakeholders.

De Omgevingsvisie draagt de identiteit en kracht van onze gemeente uit. Onder andere door gebiedsgericht het volgende aan te geven:

- Identiteit en karakter: fysiek, milieutechnisch, sociaal en economisch-functioneel;
- Kansen, opgaven en bandbreedte van (ontwikkelings)mogelijkheden;
- Wat de gemeente zelf oppakt, wat ze samen met andere oppakt en waarvoor ze partijen uit de samenleving uitnodigt. Uiteraard vloeit dit logisch voort uit een gezamenlijk proces, hierdoor komt het investerings-/realisatieproces op gang.

Praktisch toepasbaar en dagvers

De Omgevingswet stelt geen eisen aan inhoudelijke elementen, het doel of de opzet van de Omgevingsvisie. De visie kan op vele manieren ingevuld worden, bijvoorbeeld afhankelijk van de specifieke inhoudelijke problematiek, de sturingswens (of noodzaak) en de verhouding overheid – samenleving. Van belang is in ieder geval dat de Omgevingsvisie praktisch toepasbaar is voor degenen die ermee aan de slag gaan.

De Omgevingsvisie is voor de gemeenteraad een belangrijk instrument. Dit is namelijk HET instrument waarmee de raad sturing kan geven aan initiatieven uit de samenleving. Benoemd wordt immers wat voor type ontwikkelingen wenselijk zijn en wat daarbij belangrijke gebiedsgerichte, kwalitatieve uitgangspunten zijn. Wanneer de Omgevingswet van kracht is, wordt een omgevingsvergunning voor een afwijkactiviteit (dit is een activiteit die niet past binnen een geldend bestemmingsplan of omgevingsplan) niet meer aan de raad voorgelegd. Op basis van de door de raad vastgestelde Omgevingsvisie, wordt in die gevallen door het college van burgemeester en wethouders een zelfstandige afweging gemaakt. Hierbij kunnen eventueel ook als uitwerking

op de Omgevingsvisie op te stellen Programma's (thematische/gebiedsgerichte) gebruikt worden. Ook deze thematische- en gebiedsgerichte uitwerkingen (Programma's) worden door het College van Burgemeester en Wethouders opgesteld.

Het is van belang dat de Omgevingsvisie 'dagvers' is en structureel toegesneden blijft op de maatschappelijke opgaven, -behoeften en (latente) investeringswensen. Dit is een van de redenen waarom de Omgevingsvisie vormgegeven is in een website. Deze is voor bewoners en beoogde gebruikers eenvoudig te raadplegen, en aanpassingen zijn relatief eenvoudig door te voeren, waardoor er altijd een zo actueel mogelijke Omgevingsvisie beschikbaar is!

Sturing en regie binnen de Omgevingsvisie

Onderdeel van de Omgevingsvisie is een strategie voor het vervolg, waarbij de relatie met de andere instrumenten uit het 'Omgevingshuis' van belang is, evenals hoe de gemeenten de verschillende instrumenten in wenst te zetten en de partijen uit de samenleving daarbij wenst te betrekken. De Omgevingsvisie benoemt bijvoorbeeld welke uitwerkingsopgaven er liggen en welke (gebiedsgerichte of thematische) programma's daarvoor te zijner tijd opgesteld worden evenals welke (bestemmings)plannen (straks Omgevingsplannen) herzien dienen te worden, om particuliere initiatieven meer de ruimte te geven.